наприклад, слово *haji,* що почало вводити поняття мусульманина і перетворилося на основу для створення словосполучення *haji mart* для позначення «блошиного ринку», слово *jihad*, яке ввійшло у склад словосполучень *Johny jihad, jihad factory, sudden jihad syndrome*. Почав вживатися і тюркський суфікс *-stan* не тільки для позначення бідних країн Ближнього Сходу (*trashcanistan*) і країн мусульманського світу (словом *stans*) але й для характеристики реалій англомовного світу. Так, словом *nerdistan* вводиться поняття центра сучасних технологій, заселеного фахівцями в галузі комп'ютерної техніки. програмування.

Інновації, що виникли в нелітературних підсистемах. і асимілювалися в літературній розмовній мові, свідчать про зародження нових тенденцій збагачення і розвитку словникового складу сучасної англійської мови і немає сумніву в тому, що ці тенденції будуть розповсюджуватися в усій "суперсистемі" цієї мови.

Література

Зацний Ю.А. Сучасний англомовний світ і збагачення словникового складу. – Львів:ПАІС, 2007. – 228с. Зацний Ю.А, Янков А.В. Інновації англійської мови XXI століття:Англо-український словник. – Вінниця: Нова книга, 2008. - 360с

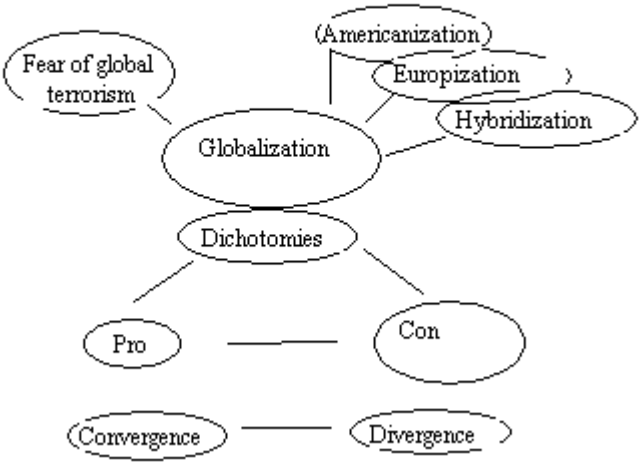
ЗЄВАКОВА А. Ю
(Запорізький нац. ун-т)

ВАЛОРАТИВНА ТА ОБРАЗНА СКЛАДОВІ КОНЦЕПТУ «ГЛОБАЛІЗАЦІЯ» В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ

Метою даної статті є дослідження вербалізації валоративної та образної складових концепту «ГЛОБАЛІЗАЦІЯ» інноваційними засобами англійської мови.

Валоративний та образний компоненти будь-якого концепту формуються на підставі численних асоціацій, уявлень, що викликані цим явищем. [Приходько А. М. 2008, с 37] Нами було розроблено наступну схему валоративно-образної структури концепту «Глобалізація».

Схема 1. Валоративна та образна складові концепту «ГЛОБАЛІЗАЦІЯ»

Насамперед бачимо низку концептуальних дихотомій у структурі концепту, а саме «за-проти», «свій-чужий», «конвергенція-дивергенція». Дихотомія **«за-проти»**

представлена наступними одиницями *globophobes, globalifobicos, de-globalization, globoprotester, globophobia, summit hop, globophilia, TINA*.

Одиниці *globophobes* і *globalifobicos* утворено за допомогою кореня *glob-* та словотворчого елементу грецького за походженням *–phob («страх»),* наглядно демонструють мовне явище, коли зміст мовної одиниці є незмінним, а форма модифікується [Головко О. М. 2009, с. 203]. Іменник globophobia утворено за аналогічною схемою. Цей елемент надає одиницям стилістичного забарвлення, заносить їх до ряду інших «фобій», що має сучасне суспільство

Неологізм *de-globalization* сформовано за допомогою префікса *de-*, що має значення «зворотнього процесу». Неологізм не містить явної ціннісної характеристики, проте поповнює парадигму одиниць, що позначають негативне ставище до глобалізації, як соціо-культурного явища. Дуже знаковою є мовна інновація «globoprotester». Її утворено за допомогою характерного для англійської мови осново-складання, це явище ще називають «слово-композит» [Балюта Е. 2008, с 10.] Негативна оцінка глобальних процесів в цьому випадку виражена не елементом, а цілим словом – protester.

До контексту опротестувань належить і мовна інновація *summit hop.* Це пікетування різноманітних самітів, на кшталт самітів Великої вісімки. Одиниця надзвичайно стилістично забарвлена. За допомогою процесу концептуальної метафоризації – *hop* у значенні «перестрибувати» – відбувається вербалізація пікетувань самітів одного, за іншим.

Лінгвальних одиниць, що передають позитивне відношення до глобалізації майже немає. Ті, що існують, більш нейтральні, ніж кваліфікативно-позитивні. Наприклад акронім *TINA* - «there is no alternative», номінує точку зору, що немає альтернативи цьому явищу, воно буде відбуватися, хочемо ми це чи ні. Та одиниця *globophilia*, в якій позитивне відношення до глобальних процесів передається грецьким елементом *–philia*, що позначає «любити».

Наступна концептуальна дихотомія - **«конвергенція-дивергенція територій, мов, культур, етносів та ін.»**. В складі лінгвем зі значенням конвергенції маємо: *BRICs,* International Communitv, a-geographic. На рівні словотвору вони утворені з залученням процесів акронімізації, префіксації, за допомогою афіксів, що несуть сему об'єднання, використання прикметників International.

Реакцію на таку активну дивергенцію семіотизують одиниці antilanguage, camouflanguage, cyberbalkanization. На словотворчому рівні це префікси зі значенням заперечення anti-, маскування camoufla- від «камуфляж», метафора balkanization – тобто подібно до Балканських країн, що розпалися. Вони представленні меншою кількістю одиниць, що свідчить про те, що на даному етапі конвергенція є більш концептуально домінантною.

Далі йдуть уявлення на основі конкретних образів та асоціацій. «Наша концептуальна система, те як ми говоримо та діємо, фундаментально метафорична за своєю суттю». [G. Lakoff 1980]. Згідно з цим вченим, метафори допомагають краще зрозуміти певні аспекти концепту, пояснюючи його через інший концепт.

Перше, з чим ототожнюється «глобалізація» - це процес «**Американізації**»**.** Цей соціальний факт знайшов лінгвістичне відображення у неологізмах, створених на основі концептуальних метафор *dollarize*, Coca-colaization, McDonaldize. Всі вони створені за допомогою продуктивного суфікса -ize або його синоніма –ization, які мають значення процесу [Зацний Ю.А 2007]. Одиниці надзвичайно яскраво забарвленні.

Менш емоційно асоціюється з глобалізацією **Європа**. Парадигма одиниць euroarmy, eurobill, euro class, euro-dissident, euro-land, euro-membership, eurosceptic будуютєся навколо центру елементу –euro. Сторона, що в цій частині роботи цікавить

якнайбільше – емоційна конотація в цих одиницях вже «стерлася», бо саме явище Євро інтеграції вже не таке актуальне порівняно з глобалізацією. З іншого боку меншу кількість одиниць з семою «Євроінтеграція» можна пояснити тим, що вона є лише часткою процесу глобалізації.

Досить чітко прослідковується емоційно-екзистенційна категорія «**страх**»**.** Насамперед цей страх пов`язан звичайно із глобальним тероризмом**.** Це явище знайшло своє відтворення в основному у бінарних сполученнях. В одиниці global terrorism та її варіанті international terrorism сема «глобалізації» виражена експліцитно у прикметнику, а сема «страху» передана імпліцитно за допомогою асоціацій, що виникають від іменника terrorism.

Бінарні сполучення global tensions та global threats, що побудовані за принципом «*прикметник global + іменник, що позначає негативний стан*», також свідчать про те, що проблеми, викликані таким макро-економічним чинником як глобалізація також матимуть глобальний характер та передають емоцію апокаліптичного екзистенційного страху.

Неологізми, що називають мови-гібриди, нові економічні зони та Інтернет-жаргони, стали дуже важливим джерелом поповнювання емотивно-оціночної складової даного концепту. На прикладі мовних інновацій *Chindia, Denglish, Internetese* передається конотація «спотворення», «спаполюження» англійської мови.

Отже, валоративно-образна складова концепту «глобалізація» знаходиться у стадії формування. Але деякі тенденції вже можна виділити. А саме в концептуальній дихотомій «за-проти» на даному етапі превалюючою є «проти», в дихотомії «конвергенція-дивергенція територій, мов, культур, етносів та ін.» переважає «конвергенція», що у вербальному плані призводить до використання великої кількості одиниць, що позначають протест, недовіру, як реакцію на велику кількість об'єднань. Щодо образів, спричинених глобалізацією, це «американізація», «європеїзація», «гібридизація» та «екзистенційний страх».

Література

Балюта Е. Нові «екологічні» слова-композити англійської мови. – «Нова філологія» Вип. 31. – Запоріжжя: Запорізький національний університет. – 2009. – 10-14. *Головко О. М.* Неологізми і процеси розвитку мови. – «Нова філологія» – Вип. 33. – Запоріжжя: Запорізький національний університет. – 2009. – 203-207. *Зацний Ю.А.* Сучасний англомовний світ і збагачення словникового складу. – Львів: ПАІС, 2007.-- 38с., 228 с. *Приходько А. Н.* Концепти і концептосистеми… - Запоріжжя. – 2008. – 332 с. *Lakoff G. and Johnson M*. Metaphors We Live By. – Chicago University Press, 1980. - file://localhost/F:/Lakoff.htm

КІЙКО С.В.
(Чернівецький нац. ун-т)

ЗАПОЗИЧЕННЯ ЗІ СЛОВ'ЯНСЬКИХ МОВ У СУЧАСНІЙ НІМЕЦЬКІЙ МОВІ

Із суспільним прогресом і бурхливим розвитком науки та техніки все більше поглиблюються зв'язки між країнами і народами та посилюється вплив різних мов одна на одну. Іншомовний вплив являє собою феномен, котрий виступає у всіх культурних мовах: не існує жодної мови в світі, яка б зовсім не мала запозичень. Вплив однієї мови на іншу пояснюється історичними причинами: війни, завоювання, подорожі, торгівля, культурний, політичний, науковий розвиток і т.п. ведуть до більш або менш тісної взаємодії різних мов.